

2012. július 5., csütörtök

A leszbikusokkal szembeni erőszak és a leszbikusok, meleg, biszexuális és transzneműek jogai Afrikában

P7_TA(2012)0299

Az Európai Parlament 2012. július 5-i állásfoglalása a leszbikus nőkkel szembeni erőszagról és a leszbikus, meleg, biszexuális, transznemű és interszexuális (LMBTI) személyek jogairól Afrikában (2012/2701(RSP))

(2013/C 349 E/12)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára, a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára és az emberek és népek jogairól szóló afrikai chartára,
- tekintettel a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetés minden formájának kiküszöböléséről szóló egyezményre és a pekingi cselekvési platformra, hangsúlyozva, hogy minden nőnek joga van arra, hogy a szexualitásával összefüggő kérdésekről kényszerítéstől, megkülönböztetéstől és erőszaktól mentesen saját maga rendelkezzen, továbbá szabad és felelősségteljes döntéseket hozzon.
- tekintettel az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa (EJT) emberi jogokról, szexuális irányultságról és nemi identitásról szóló, 2011. június 17-i A/HRC/17/19. számú határozatára, valamint az ENSZ Emberi Jogi Főbiztosának 2011. november 17-i az egyének szexuális irányultságán és nemi identitásán alapuló diszkriminatív törvényekről, gyakorlatokról és erőszakos cselekményekről szóló jelentésére,
- tekintettel az ENSZ EJT emberi jogokról, szexuális irányultságról és nemi identitásról szóló 2012. március 7-i vitafórumára,
- tekintettel Navanethem Pillay, az ENSZ emberi jogi főbiztosa által az emberi jogokkal, szexuális irányultsággal és nemi identitással foglalkozó vitafórumhoz az ENSZ EJT 2012. március 7-i 19. ülésén intézett nyilatkozatra,
- tekintettel az Amnesty International által az emberi jogok világbeli helyzetéről készített 2012. évi éves jelentésre, amely azt állítja, hogy Afrikában erősödött a leszbikus, meleg, biszexuális, transznemű és interszexuális (LMBTI) személyek elleni intolerancia,
- tekintettel az egyrészt az afrikai, karibi és csendes-óceáni államok csoportjának tagjai, másrészt az Európai Közösség és tagállamai között létrejött partnerségi megállapodás (Cotonoui Megállapodás) második felülvizsgálatára, és a benne foglalt emberi jogi záradékokra, és különösen a 8. cikk (4) bekezdésére és a 9. cikkre,
- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikkére, 3. cikkének (5) bekezdésére és 21. cikkére, valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés 10. cikkére, amelyben az Európai Unió, illetve annak tagállamai kötelezettséget vállalnak az egyetemes emberi jogok és alapvető szabadságok védelmére és előmozdítására, valamint az egyének védelmére a tágabb világban fenntartott kapcsolataik keretében.
- tekintettel „A nemek közötti egyenlőség és a nők szerepének erősítése a fejlesztési együttműködésben (2010–2015)” című európai uniós cselekvési tervre,.
- tekintettel az Európai Bizottság alelnökének/az Európai Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, valamint az Európai Parlament elnökének a homofóbia elleni világnap alkalmából 2010-ben, 2011-ben és 2012-ben tett nyilatkozatára,
- tekintettel a Tanács által kidolgozott, a leszbikus, meleg, biszexuális és transznemű (LMBT) személyek emberi jogai maradéktalan érvényesítésének elősegítését és védelmét szolgáló eszköztárra (LMBT eszköztár),

2012. július 5., csütörtök

- tekintettel a fejlesztési együttműködés finanszírozási eszközének létrehozásáról szóló, 2011. december 7-i európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló bizottsági javaslatra (COM(2011)0840) és a „Változtatási program: az EU fejlesztéspolitikájának hathatósabbá tétele” című 2011. október 13-i bizottsági közleményre (COM(2011)0637),
 - tekintettel a 2009. december 17-i, a homoszexualitás ellen irányuló ugandai törvénytervezetről szóló ⁽¹⁾, a 2010. december 16-i, az ugandai úgynevezett „Bahati-törvénytervezetről” és az LGBT személyekkel szembeni hátrányos megkülönböztetésről szóló ⁽²⁾, a 2011. február 17-i, David Kato ugandai meggyilkolásáról szóló ⁽³⁾, valamint 2011. szeptember 28-i, az emberi jogok, a szexuális irányultság és a nemi identitás vonatkozásában az ENSZ-ben végzett munkáról szóló ⁽⁴⁾ állásfoglalására,
 - tekintettel a nemek közötti esélyegyenlőségnek az EU külkapcsolataiban, valamint a béke megszilárdítása és az állami intézményrendszer kiépítése terén történő általános érvényesítéséről szóló 2009. május 7-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzata 122 cikkének (5) bekezdésére és 110. cikkének (4) bekezdésére,
- A. mivel minden ember szabadnak és egyenlőnek születik méltóság és jogok tekintetében, mivel minden állam köteles megakadályozni a szexuális irányultságon, a nemi identitáson vagy annak kifejezésén alapuló erőszakot és gyűlöletkeltést, valamint tisztelgetni a nők és a férfiak közötti egyenlőség elveit,
- B. mivel a leszbikus, biszexuális, transznemű és interszexuális nőket ugyanazok a jogok illetik, mint minden nőt és férfit, és ezeket a jogokat a szexuális irányultságtól, a nemi identitástól vagy annak kifejezésétől függetlenül védeni kell,
- C. mivel néhány afrikai ország élen jár az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelme tekintetében, mivel az apartheid felszámolása utáni dél-afrikai alkotmány volt az első, amely betiltotta a szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetést, és mivel Dél-Afrika kezdeményezte az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa emberi jogokról, szexuális irányultságról és nemi identitásról szóló A/HRC/17/19. számú határozatát,
- D. mivel vannak olyan politikai mozgalmak és vezetők, amelyek és akik képesek lesznek megmutatni a változáshoz és az emberi jogok, a nőjogok és a leszbikus, meleg, biszexuális, transznemű és interszexuális emberek jogainak megszilárdításához vezető utat Afrikában,
- E. mivel Afrikában erősödik a leszbikus, biszexuális, transznemű és interszexuális nők, valamint a leszbikusnak, biszexuálisnak, transzneműnek és interszexuálisnak tartott nők megbélyegzése és az őket érő erőszak az állam és a rendőri erők, családjuk és közösségük tagjai részéről, ami mindenkit aggodalommal tölt el, ahogy azt Ban Ki Mun, ENSZ-főtitkár, Navanethem Pillay, az ENSZ emberi jogi főbiztosa számos nyilatkozata, valamint az ENSZ EJT emberi jogokról, szexuális irányultságról és nemi identitásról szóló A/HRC/17/19. számú határozata is példázza,
- F. mivel az ENSZ EJT emberi jogok női védelmezőiről szóló, 2012. június 25-én és 26-án tartott éves vitáján Margret Sekagya, az ENSZ emberijogvédőkkel foglalkozó különleges előadója kiemelte, hogy az emberi jogok női védelmezői elleni erőszak a nemen alapuló szóbeli bántalmazástól kezdve a szexuális bántalmazáson át a nemi erőszakig nemspecifikus formát ölt, hogy a nőkre úgy tekintenek, mint akik ellenszegülnek a társadalmi normáknak, a kultúrának és a hagyományoknak, illetve néha úgy, mint akik kétségbe vonják a vallási előírásokat, és ennek következtében megbélyegzetté válnak, továbbá hogy az emberi jogok női védelmezőire külön figyelmet kell fordítani, mivel munkájuk során néha nagyobb szenvedésen mennek keresztül, mint férfitársaik,

⁽¹⁾ HL C 286. E, 2010.10.22., 25. o.

⁽²⁾ HL C 169. E, 2012.6.15., 134. o.

⁽³⁾ HL C 188. E, 2012.6.28., 62. o.

⁽⁴⁾ Elfogadott szövegek, P7_TA(2011)0427.

⁽⁵⁾ HL C 212. E, 2010.8.5., 32. o.

2012. július 5., csütörtök

- G. mivel a társadalmi és kulturális normákat megszegő nőket lesbikusnak bélyegezhetik, és fennáll a veszélye annak, hogy a férfiak erőszakosságának és/vagy megalázó bánásmódjának célpontjává válnak, ami minden típusú női szexualitás kifejezésének és a heteroszexuális nők esetében is a szabad választás lehetőségének elnyomásához vezet, és mivel a szexuális jogok összefüggnek a valamennyi nőt megillető testi autonómiával és választási szabadsággal,
- H. mivel Afrikában 27 országban legális és 27 országban illegális a női homoszexualitás, mivel a férfi homoszexualitás 16 országban legális és 38-ban illegális, és mivel a homoszexualitást Mauritániában, Szudánban, Szomália egyes részein és Nigériában halálbüntetéssel sújtják, és mivel az ugandai parlamenthez egy független képviselő által benyújtott törvénytervezet a homoszexualitást halálbüntetéssel sújtja,
- I. mivel az azonos neműek kapcsolatait és szexualitását kriminalizáló jogszabályok olyan légkört teremtenek, ahol bátorítást kap a lesbikus vagy lesbikusnak tartott nők elleni erőszak,
- J. mivel az LMBTI-emberek ellen irányuló gyilkosságokról, kínzásokról, erőszakról, megbélyegzésről és gyűlöletbeszédéről, amelyeket néha a jog legitimizál, a világ minden pontjáról érkeznek jelentések; és mivel számos afrikai országban újra és újra sor kerül lesbikusok elleni erőszakos cselekedetekre,
- K. mivel a lesbikusok egyenlőségért és igazságért, láthatóságért és a jogaikért folytatott küzdelme szorosan kapcsolódik a nők emberi jogaiért zajló általános küzdelemhez; és mivel a lesbikusok is sok más nőhöz hasonlóan erőszaknak vannak kitéve egyrészt azért, mert nők, másrészt szexuális irányultságuk miatt;
- L. mivel Kamerunban 2012 februárjában tíz nőt letartóztattak, és most először közülük három ellen homoszexualitás miatt vádat emeltek; mivel további letartóztatások zajlanak, és a rendőrség erőszakkal lép fel, ahogy legutóbb például 2012. június 24-én; mivel Alice Nkom ügyvédet, aki homoszexualitással vádolt emberek védelmét látja el, több alkalommal halálosan megfenyegették vagy kilátásba helyezték, hogy megverik; mivel a Yaoundéban rendezett LMBTI találkozót 2012. május 19-én erőszakkal félbeszakította egy banda,
- M. mivel Libériában a szenátus éppen egy olyan javaslatot tárgyal, amely a jelenlegi jogszabályokban foglaltaknál tágabb körben tiltja az azonos neműek kapcsolatait; mivel a média és a közvélemény egyre inkább arra törekszik, hogy megfélemlítse az LMBTI-embereket, és mivel Libériában két lesbikus nőt nemrégiben fegyveres férfiak megtámadtak,
- N. mivel Malawiban 2011 januárjában újból betiltották a homoszexualitást; mivel Joyce Banda, az új elnök kijelentette, hogy fel fogja kérni a parlamentet a homoszexualitást kriminalizáló jogszabályok visszavonására,
- O. mivel Nigéra célja, hogy bűncselekménnyé nyilvánítsa a találkozók vagy felvonulások szervezését, a szervezetek regisztrálását, működését és fenntartását, és betilt olyan tevékenységeket, amelyek teljes mértékben a magánélet részei;
- P. mivel Dél-Afrikában büntetlenül folytatódnak a lesbikus és transznemű nők elleni úgynevezett „javító-nevelő nemi erőszakok”; mivel a szexuális irányultságuk alapján áldozattá váló személyek alkotmányos védelméről szóló jelenleg zajló viták gerjesztik az LMBTI-emberek elleni erőszakot; Thapelo Makutle meleg aktivistát nemrégiben megkínózták és megölték, a 22 éves lesbikus Phumeza Nkolonzit szexuális irányultsága miatt fejbe lőtték, és Neil Daniels leszúrták, megcsonkították és élve elégették, amiért meleg volt,
- Q. mivel Szváziföldön a homoszexualitás kriminalizációja ellenére pozitív erőfeszítésekre kerül sor a HIV/AIDS megelőzése és gyógyítása tekintetében a veszélyeztetett csoportok esetében, ideértve a nőket, a férfiakkal közösülő férfiakat,

2012. július 5., csütörtök

- R. mivel Ugandában 2012 februárjában és júniusában a rendőri erők és az etikáért és integritásért felelős miniszter rendőrségi végzés nélkül véget vetett az emberi jogi aktivisták magán jellegű találkozóinak, semmibe véve a polgárok gyülekezési szabadságát; mivel a miniszter az LMBTI-emberek emberi jogaiért küzdő 38 szervezet betiltását tervezi; mivel az először 2009-ben benyújtott, a homoszexualitás ellen irányuló törvénytervezetről még mindig vita zajlik, és elfogadhatatlan rendelkezések is belekerülhetnek, többek között a halálbüntetés; mivel ugandai és egyesült államokbeli perek és vizsgálatok során fény derült Scott Lively és az Abiding Truth Ministries, egy az USA-ban székhellyel rendelkező fundamenta- lista evangéliumi csoport szerepére a szexuális irányultság miatti gyűlölet és intolerancia gerjesztésében, valamint a jogszabály betervezésében,

Leszbikus nők elleni megkülönböztetés és erőszak Afrikában

1. súlyosan elítéli a leszbikus nők elleni megkülönböztetés és erőszak minden formáját – ideértve az erőszak olyan szélsőséges megnyilvánulásait, mint a „javító-nevelő” nemi erőszak, valamint a szexuális erőszak más formáit – azokban az afrikai országokban, ahol ilyesmi bekövetkezik;
2. határozottan támogatja a nők és LMBTI-személyek elleni megkülönböztető jogszabályok eltörlését célul kitűző kampányokat és kezdeményezéseket; és felszólítja azokat az afrikai országokat, ahol még hatályban vannak megkülönböztető jogszabályok, hogy azonnal töröljék el ezeket, ideértve a homoszexualitást tiltó és a nőket jogállásuk, vagyonuk és öröklési joguk tekintetében megkülönböztető jogszabályokat is;
3. megerősíti, hogy a leszbikusok alapvető jogokért és emberi jogokért Afrikában zajló küzdelme szorosan kapcsolódik a minden nőt megillető szexuális és reprodukív egészség védelméhez, ezért felszólítja az Európai Uniót, hogy határozottan kötelezze el magát a szexuális és reprodukív egészség támogatása iránt a források tekintetében és politikai szinten az afrikai partnerországokkal folytatott munkája során;
4. felszólítja a vonatkozó afrikai hatóságokat, hogy hatékonyan védjenek meg minden nőt a gyilkossá- goktól, az úgynevezett „javító-nevelő” nem erőszaktól és más szexuális erőszaktól, és állítsák bíróság elő az elkövetőket;
5. megállapítja, hogy a leszbikus, biszexuális, transznemű és interszexuális nők megbélyegzése és az őket érő erőszak gyakran szorosan kapcsolódik a hátrányos megkülönböztetéshez;
6. kifejezi szolidaritását és támogatását a szigorúbb nőjogi napirendért fellépő valamennyi szereplő iránt;
7. felszólítja az Európai Bizottságot és az uniós tagállamokat, hogy támogassák az afrikai nőszervezeteket és LMBT szervezeteket az egyenlőségért és a testi autonómiáért, valamint a minden nőt és LMBT-személyt megillető szexuális szabadságjogért folytatott küzdelemben; egyúttal hangsúlyozza, hogy az LMBT és a nőmozgalmon, valamint más társadalmi mozgalmakon belül külön figyelmet kell fordítani a leszbikus nőkre annak érdekében, hogy megszűnjön az afrikai leszbikusokat érő kettős vagy sokszor többszörös hátrányos megkülönböztetés;
8. felszólítja az Európai Bizottságot, az Európai Külügyi Szolgálatot és a tagállamokat, hogy kezdjék el a fejlesztés terén a nemek közötti egyenlőség érvényesítéséről és a nők szerepvállalásáról szóló uniós cselek- vési tervben foglalt célok megvalósítását, és a harmadik országokkal fenntartott kapcsolataikban, továbbá nem kormányzati szervezetek és emberi jogi jogvédők támogatása kapcsán szenteljenek külön figyelmet a leszbikus, biszexuális, transznemű és interszexuális nők jogainak;

Az LMBTI-személyek jogai Afrikában

9. felszólítja azt a 76 országot, közülük 38 afrikai országot, ahol illegális a homoszexualitás, a homo- szexualitás büntethetőségének megszüntetésére;

2012. július 5., csütörtök

10. elítéli a szexuális irányultságon, a nemi identitáson vagy annak kifejezésén alapuló gyűlöletkeltést és az erőszak szítását; felszólítja a fenti országokat, hogy hatékonyan védjék meg az LMBTI-személyek élethez és méltósághoz való jogát, és ítélik el az őket sújtó erőszakot, megkülönböztetést, megfélemlítést és megaláztatást;

11. felszólítja a politikai és vallási vezetőket, hogy ítélik el a szexuális irányultságon alapuló üldöztetést és megkülönböztetést, és határozottan foglaljanak állást a homofóbiával szemben, csatlakozva ezzel Desmond Tutu érsek felhívásához, amely elítéli az igazságtalanságot és az előítéletet, és szolidaritásra és igazságosságra szólít fel;

12. felszólítja az EKSZ-t, az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy az afrikai országokkal folytatott politikai párbeszéd során emlékeztessék ezeket az országokat a kötelező jogi erejű nemzetközi emberi jogi eszközök és egyezmények keretében vállalt kötelezettségeik teljesítésére, különösen a szexuális irányultságon és a nemi identitáson alapuló megkülönböztetéstől való mentességgel kapcsolatos jog tiszteletben tartására és támogatására;

13. üdvözli, hogy néhány afrikai ország, köztük a Zöld-foki-szigetek, a Közép-Afrikai Köztársaság, Gabon, Bissau-Guinea, Malawi, Mauritius, Ruanda, São Tomé és Príncipe, Dél-Afrika és Szváziföld nyilvánosan kifejezték, hogy ellenzik a homoszexualitás kriminalizációját, biztosítják az LMBTI-személyek számára az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférést, vagy ígéretet tettek a homoszexualitás büntethetőségének megszüntetésére;

14. felszólítja az AKCS-államok csoportját, hogy indítsanak nyílt és egymást kölcsönösen tiszteletben tartó vitát;

15. felszólítja az afrikai országokat, hogy nyújtsanak biztonságot az LMBT-személyek emberi jogait védelmezők számára az EU-t pedig arra, hogy kapacitásépítő programokkal segítse Afrikában a helyi civil társadalmat;

16. szorgalmazza, hogy az Európai Bizottság, az EKSZ és a tagállamok teljes mértékben alkalmazzák az LMBT eszköztárt, bátorítva a harmadik országokat a homoszexualitás büntethetőségének megszüntetésére, segítve az erőszak és a hátrányos megkülönböztetés csökkentését és védve az LMBTI-személyek emberi jogainak védelmezéséért síkra szálló személyeket;

17. felszólítja a Bizottságot és különösen Catherine Ashton, az Európai Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjét/az Európai Bizottság alelnökét, hogy tegyen konkrét lépéseket, igénybe véve a nyomásgyakorlás céljából minden megfelelő eszközt azok védelmezése érdekében, akiket szexuális irányultságuk miatt hátrányosan megkülönböztetnek és üldöznek, továbbá vesse fel ezeket a problémákat a harmadik országokkal fenntartott kapcsolatok keretében és a velük folytatott párbeszéd során;

*

* *

18. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az Európai Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének/az Európai Bizottság alelnökének, a tagállamoknak, az AKCS-államok csoportja főtítkáranak, az AKCS-államok Európai Unióhoz rendelt nagyköveteinek, a dél-afrikai parlamentnek, valamint az Afrikai Uniónak és intézményeinek.